

entuzjaści edukacji

dr Zofia Zasacka,
Instytut Badań Edukacyjnych, Pracownia
Języka Polskiego

***Biblioteki szkolne i publiczne jako
źródło książek czytanych przez
uczniów - zapowiedź wyników badania:
„Czytelnictwo dzieci i młodzieży”***

*entuzjaści
edukacji*

Badanie czytelnictwa dzieci i młodzieży zostało zrealizowane w ramach projektu pt. „Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego”. Projekt zrealizowany został we współpracy z Biblioteką Narodową.

Celem badania czytelnictwa dzieci i młodzieży było określenie, ile dzieci czyta, jak czyta, co czyta i jakie są uwarunkowania społeczno-demograficzne postaw czytelniczych polskich uczniów. Badanie objęło uczniów kończących szkołę podstawową i gimnazjum.

Badanie składało się z dwóch etapów: jakościowego i ilościowego.

Zapowiedź wyników badania „Czytelnictwa dzieci i młodzieży”

Najważniejsze pytania badawcze:

- Jacy uczniowie czytają, a jacy nie czytają książek? Jaka jest aktywność czytelnicza dwunastolatków i piętnastolatków i jakie są jej uwarunkowania społeczno-demograficzne?
- Jakie są podobieństwa i różnice w preferencjach lekturowych polskich uczniów? Jakie są ich wspólne lektury czytane w ramach obowiązku szkolnego, a jakie czytane z własnego wyboru?
- Jakie są motywacje i kryteria doboru czytanych książek? Jak one ulegają zmianom wraz z wiekiem uczniów?

*entuzjaści
edukacji*

Pytania badawcze cd.

- Jaki jest stosunek uczniów do lektur szkolnych? Jakie są podobieństwa i różnice między lekturą wynikającą z obowiązku szkolnego a wybieraną poza nim? Na ile czytanie książek w obu sytuacjach odpowiada zainteresowaniom i oczekiwaniom młodzieży? Jakim zmianom ulega wraz z wiekiem ucznia?
- Jak przebiega uczestnictwo polskich uczniów w społecznym obiegu książki: to znaczy z kim rozmawiają o książkach, skąd czerpią informacje o czytanych lekturach, jak zaopatrują się w książki?

*entuzjaści
edukacji*

Etap jakościowy

Celem badania jakościowego była obserwacja biografii czytelniczych oraz postaw czytelniczych nastoletnich czytelników, kończących dwa etapy edukacji: szkołę podstawową i gimnazjum. Pozwoliło zaobserwować:

- jak czytają dzieci z różnych środowisk społecznych (inicjacje czytelnicze, pierwsze samodzielne lektury, wzory czytelnicze wyniesione z domów rodzinnych i środowiska rówieśniczego);
- oczekiwania i potrzeby nastoletnich czytelników związanych z lekturą książki, różnice w sposobach czytania spontanicznego i szkolnego, oczekiwania wobec obecności literatury pięknej na lekcjach języka polskiego

W badaniu jakościowym przeprowadzono 48 indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI) z uczniami VI klasy szkoły podstawowej oraz III klasy gimnazjum z województwa mazowieckiego. Wywiady zrealizowano w dniach 21.12.2012-25.01.2013 roku.

Etap ilościowy

Celem etapu ilościowego była obserwacja postaw czytelniczych uczniów kończących szkołę podstawową i gimnazjum, pozwoliło odpowiedzieć na pytania:

- Ile i jacy uczniowie czytają i nie czytają książek w ramach obowiązku szkolnego i poza nim; jakie jest miejsce lektury książkowej w ich codzienności?
- Jakie są motywacje czytelnicze dwunastolatków i piętnastolatków i jakie są ich społeczno-demograficzne uwarunkowania?
- Jakie są spontaniczne wybory lekturowe polskich uczniów?
- Jakie są wspólne lektury szkolne uczniów szkoły podstawowej i gimnazjalistów?
- Jakie są oczekiwania uczniów wobec lektur szkolnych?

*entuzjaści
edukacji*

entuzjaści
edukacji

Etap ilościowy cd

- Jaki jest społeczny obieg książki w środowisku społecznym nastoletniego czytelnika? Skąd nastoletni czytelnicy czerpią informacje na temat konkretnych tytułów? Z kim rozmawiają o książkach?
- Jakie są źródła czytanych książek? Jakie jest miejsce bibliotek szkolnych i publicznych wśród innych sposobów zaopatrywania się w książki? Jakie książki: lektury szkolne i jakie typy książek czytanych w czasie wolnym są wypożyczane z bibliotek szkolnych a jakie z publicznych?
- W badaniu ilościowym badano uczniów klas szóstych szkół podstawowych oraz klas trzecich gimnazjów. Przebadano 1713 uczniów szkoły podstawowej oraz 1813 gimnazjalistów. Badanie zrealizowano od 4 do 29 listopada 2013 r.

❑ Ogólnopolskie badanie czytelnictwa gimnazjalistów
zrealizowane przez Instytut Książki i Czytelnictwa w
Bibliotece Narodowej (2010 r.) – **wybrane wyniki**
dotyczące sposobów zaopatrywania się w książki

*entuzjaści
edukacji*

Opis badania

Kto?

- Gimnazjaliści z trzecich klas, w wieku 15-16 lat

Kiedy?

- maj 2010 r.

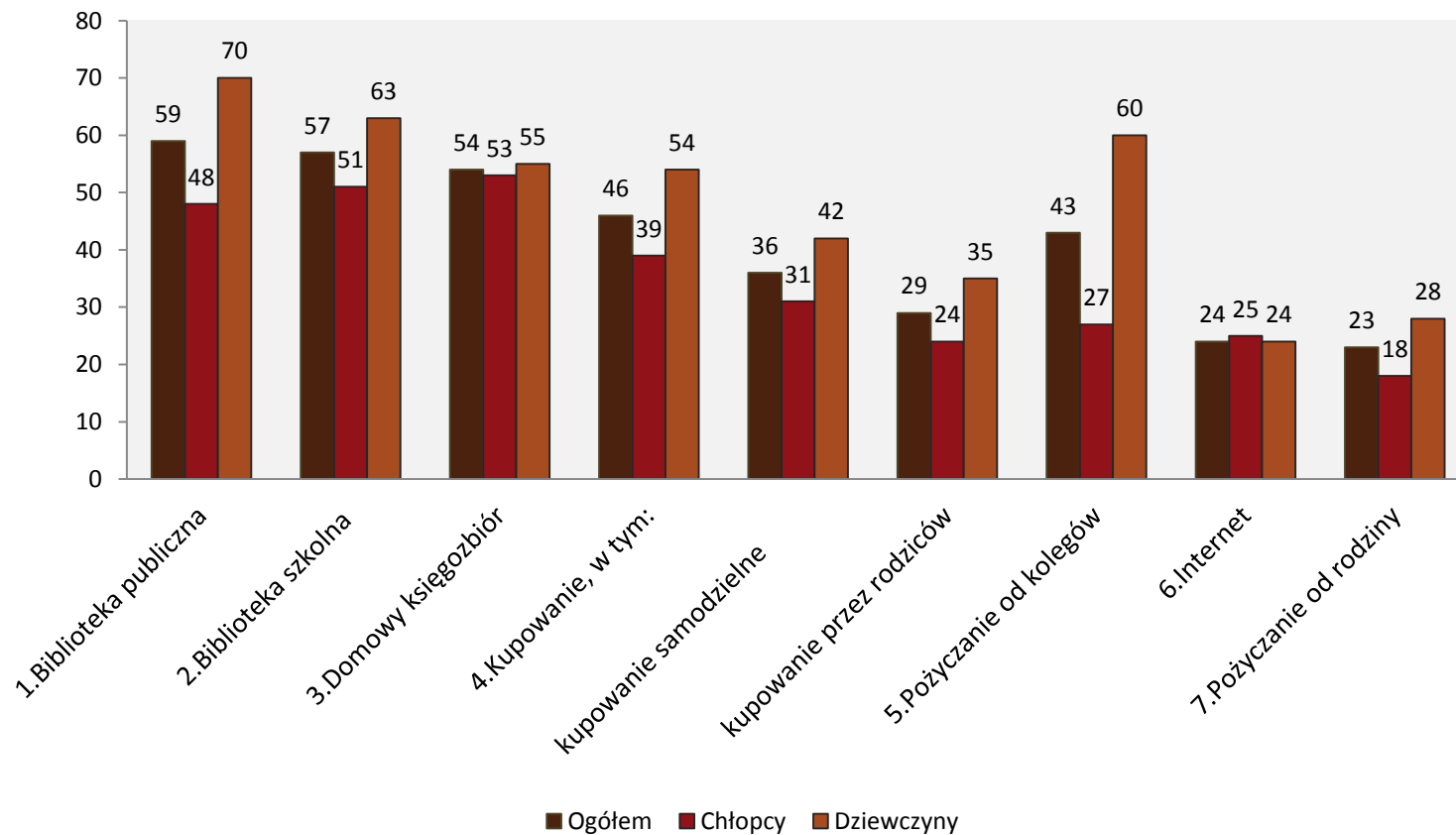
Gdzie?

- 70 szkół gimnazjalnych z całej Polski

Jak?

- Ankieta audytoryjna zrealizowana na jednej godzinie lekcyjnej

Najważniejsze sposoby zaopatrywania się w książki (w %) N=100%=1472

entuzjaści
edukacji

Biblioteki szkolne jako źródło czytanych książek

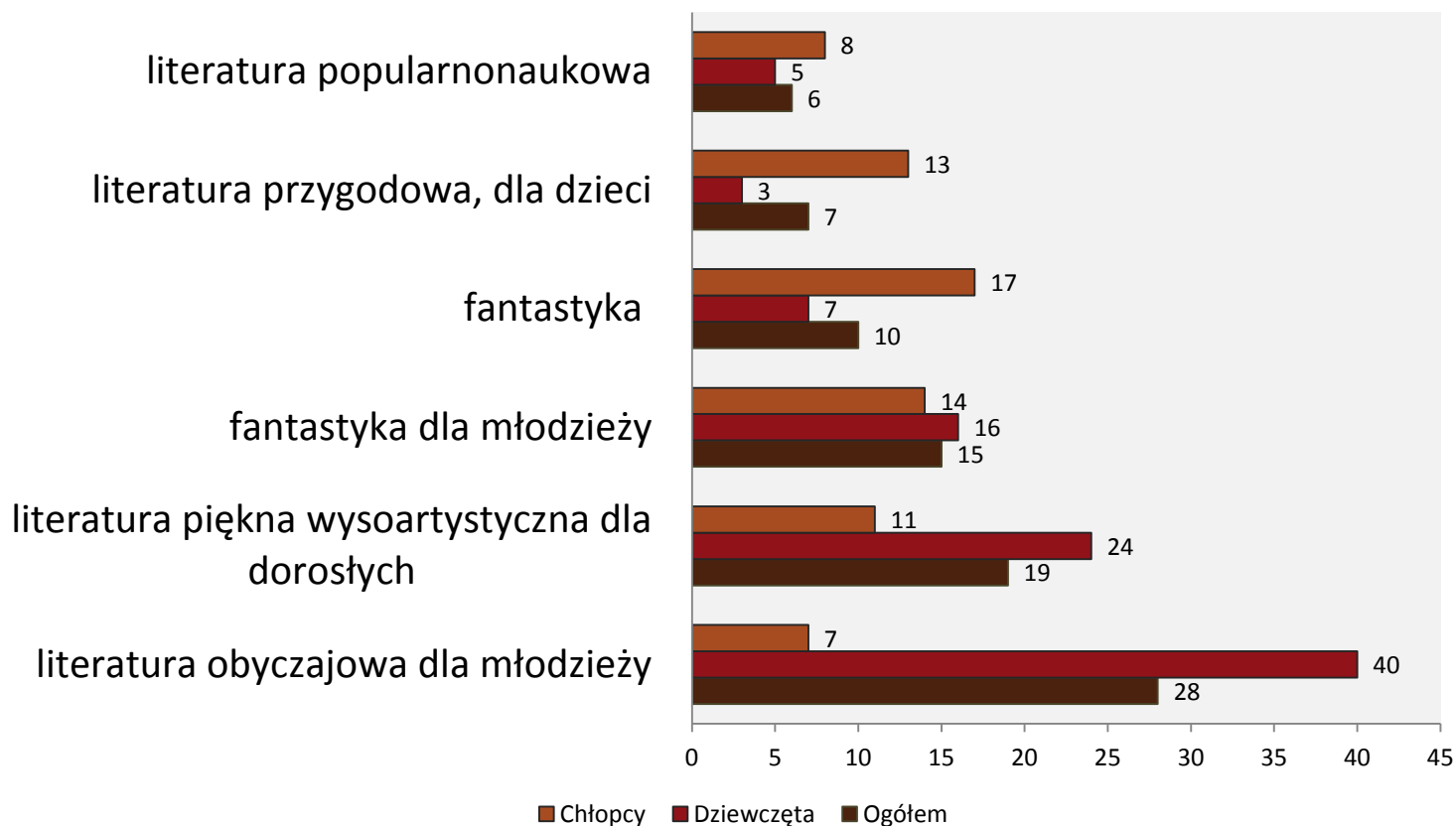
87% badanych uczniów (w okresie od września do maja w trzeciej klasie gimnazjum) korzystało z jakiejś biblioteki

62% badanych gimnazjalistów wypożyczało lektury szkolne z bibliotek szkolnych

19% badanych gimnazjalistów wypożyczało z bibliotek szkolnych książki czytane poza szkolnym obowiązkiem

*entuzjaści
edukacji*

Płeć czytelników a typy książek czytanych poza szkolnym obowiązkiem i najczęściej wypożyczanych z bibliotek szkolnych (w %)(N=100%=273)

entuzjaści
edukacji

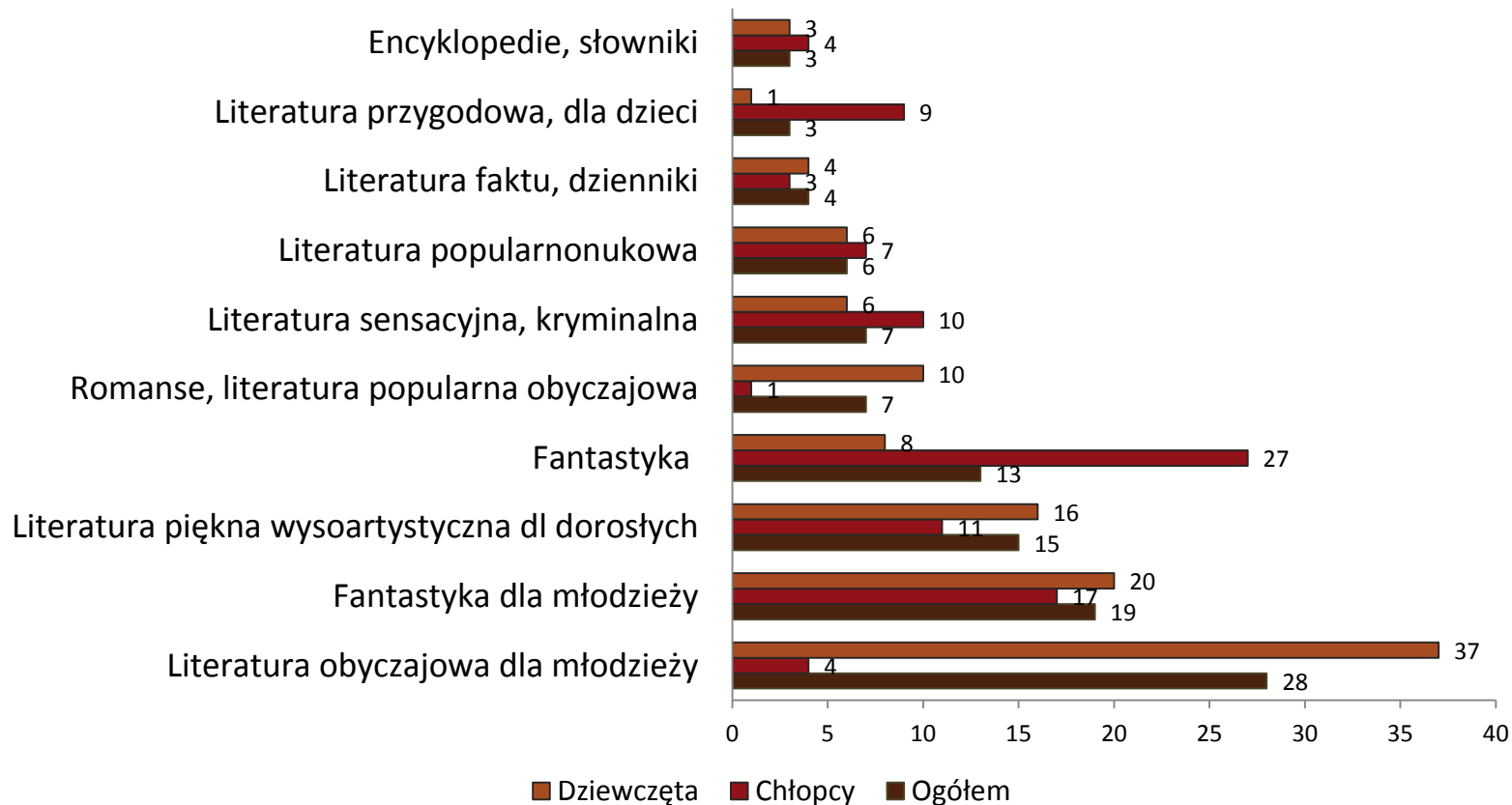
Biblioteki publiczne jako źródło czytanych lektur

22% badanych gimnazjalistów wypożyczało gimnazjum lektury szkolne

31% badanych gimnazjalistów wypożyczało książki czytane z własnego wyboru

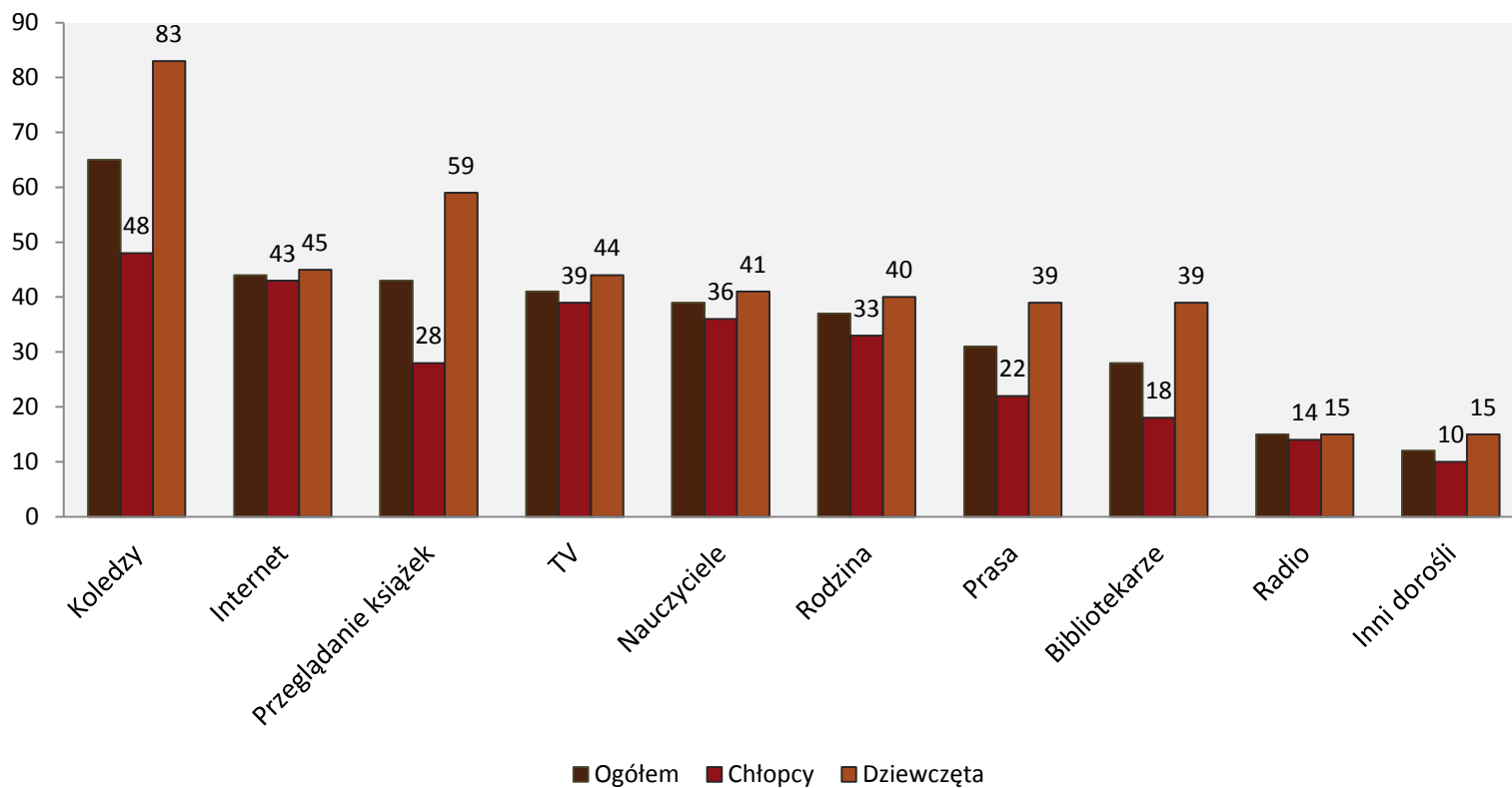
*entuzjaści
edukacji*

Płeć czytelników a typy książek czytanych poza szkolnym obowiązkiem i najczęściej wypożyczanych z bibliotek publicznych (w %) N=100%=460

entuzjaści
edukacji

Źródła informacji o książkach czytanych w czasie wolnym (w %), N=100=1472%

entuzjaści
edukacji

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

*entuzjaści
edukacji*

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

*entuzjaści
edukacji*

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

